

1. OPĆE INFORMACIJE			
1.1. Nositelj kolegija	dr.sc. Tanja Kuštović, izv. prof. dr.sc. Ivana Eterović, doc.		1.6. Godina studija u kojoj se kolegij izvodi
1.2. Naziv kolegija	Ćiril i Metod između legende i povijesti		1.7. Bodovna vrijednost (broj bodova po ECTS sustavu)
1.3. Suradnici			1.8. Način izvođenja nastave (broj sati P + V + S + e-učenje)
1.4. Studijski program (prijediplomski, diplomski, integrirani)	Prijediplomski		1.9. Očekivani broj studenata na kolegiju
1.5. Status kolegija	obavezni	☒ izborni	1.10. Razina primjene e-učenja (1., 2., 3. razina), postotak izvođenja kolegija on line (maksimalno 20%)
2. OPIS KOLEGIJA			
2.1. Ciljevi kolegija	Cilj je ovoga kolegija studente hrvatskoga jezika i književnosti upoznati sa životom i djelom Konstantina (Ćirila) i Metoda, njihovom ulogom u razvoju slavenske pismenosti, važnosti ćirilometodske baštine u hrvatskoj jezičnoj, pismovnoj i književnoj kulturi te suvremenom valorizacijom slavenske misije.		
2.2. Uvjeti za upis kolegija i / ili ulazne kompetencije potrebne za kolegij			
2.3. Ishodi učenja na razini programa kojima kolegij pridonosi	<ol style="list-style-type: none"> 1. objasniti procese pismenosti i pisma u srednjem vijeku te odnos staroslavenskoga jezika prema ostalim slavenskim jezicima, posebno hrvatskome 2. definirati i tumačiti pojmove iz jezikoslovne kroatistike, temeljne pojmove iz povijesno-poredbene lingvistike te tumačiti jezik kao sustav, jezik kao standard i značenje jezičnih podataka na paradigmatškoj i sintagmatškoj razini 7. interpretirati različite tipove književnih tekstova iz korpusa hrvatske usmene, starije i novije te svjetske književnosti s obzirom na različite teorijske, poetičke i kritičke pristupe i periodizacijske modele 		
2.4. Očekivani ishodi učenja na razini kolegija (3-10 ishoda učenja)	<ol style="list-style-type: none"> 1. primijeniti temeljno nazivlje vezano uz kulturološki kontekst nastanka staroslavenskoga jezika 2. objasniti problematiku postanka i razvoja staroslavenskoga jezika i pisama na kojima su tekstovi na tom jeziku nastajali 3. opisati povijesne i kulturološke okolnosti nastanka staroslavenskoga jezika 4. analizirati jezične i stilske značajke tekstova pisanih kanonskim tipom staroslavenskoga jezika 5. objasniti ulogu i važnost slavenskih misionara (Ćirila i Metoda) u povijesti hrvatskoga i ostalih slavenskih jezika 		
2.5. Opis sadržaja kolegija	<ol style="list-style-type: none"> 1. Temeljno paleoslavističko nazivlje: staroslavenski jezik, odnos prema praslavenskome, govorna osnovica, odnos prema grčkome; različiti nazivi za najstariji slavenski književni jezik. / Radetić, Ivan: Predavanja o knjigi staroslovenskoj. 2. Počeci i razvoj paleoslavistike kroz XIX. i XX. st. (pregled), s posebnim obzirom na hrvatski udio (istraživači, korpus). / "Pismo što ga je obreo sv. Ćiril." (Radetić, Ivan) 3. Kanon staroslavenskih tekstova (pregled po sadržaju, vremenu i mjestu nastanku, pismu). / Ćiril i Metod u umjetnosti. (slikarstvo, kiparstvo, glazba – staroslavenska misa, Ćiril i Metod u glazbenom izričaju: Život i spomen slavni učitelja, svete braće Ćirila i Metodija- tekst za oratorij ...) 4. Izvori za proučavanje života i djela Ćirila i Metoda (slavenski, latinski i grčki). / Azbučna molitva kao izvor za život Sv. Braće. 5. Pregled biografije Ćirila i Metoda (kronologija). / Ćiril i Metod. Slavenski apostoli i prosvjetitelji. Strip s komentarom. 6. Kulturološki kontekst kao pretpostavka nastanka prvog slavenskog književnog jezika i pisma (Bizant u IX. st, ikonamahija, 		

	<p>Konstantinove polemike prije odlaska u Veliku Moravsku). / Velimir Deželić sin: Sofiju odabra- hagiografski roman o sv. Ćirilu.</p> <p>7. Kulturološke okolnosti velikomoravske misije, prvi prijevodi na staroslavenski jezik. / Vienac o Ćirilu i Metodu. Prepiska Rački-Strossmayer o tisućitoj obljetnici Ćirila i Metoda.</p> <p>8. Boravak Svete Braće u Panoniji, polemika u Veneciji, posvećenje staroslavenskoga jezika u Rimu, Konstantinova smrt. / Snimanje radio-drame na temelju predloška.</p> <p>9. Sudbina slavenske misije nakon Konstantinove smrti; osnivanje Panonske nadbiskupije, odnos Rima i franačke crkvene hijerarhije. / Velimir Deželić: Sofiju odabra- hagiografski roman o sv. Ćirilu. / Ćiril i Metod na filmskom platnu.</p> <p>10. Metodovo djelovanje, između franačkih napada i papinske potpore; Metodova prevodilačka djelatnost. / Ćiril i Metod u suvremenoj hrvatskoj književnosti: roman Jasne Horvat: „Az“</p> <p>11. Sudbina učenika nakon Metodove smrti (Češka, Bugarska, Hrvatska); širenje ćirilometodske baštine među ostalim slavenskim narodima (pregled). Prva latinička slavenska pismenost: Brižinski spomenici (Frizinški spomenici) – pitanje odnosa prema ćirilometodskoj baštini. / Ćiril i Metod na filmskom platnu.</p> <p>12. Traktat Crnorisca Hrabra, prva slavenska pisma (pitanje nastanka i prvenstva). / Traktat Crnorisca Hrabra: analiza teksta.</p> <p>13. Primjer filološkog pristupa: Kijevski listići (posebnost u kanonu, na tekstološkoj razini, jezičnoj i grafijskoj; rekonstrukcija mjesta nastanka; osobine pisarskih škola, pitanje falsifikata itd); svake se ak. godine primjer kanonskog teksta može razlikovati (npr. Assemanijev evanđelistar, Suprasalski zbornik itd). / Ivan Raos: Kraljičin vitez- roman iz doba kraljice Jelene. Hrvatski glagoljaši i njihov odnos sa svećenicima latinskoga obreda (čitanje i analiza teksta).</p> <p>14. Redakcije staroslavenskoga jezika (važnost u pojedinim slavenskim kulturama, uloga u razvoju pojedinih standardnih slavenskih jezika; osnovne razlikovne jezične osobine, najvažniji spomenici, vrijeme uporabe). / Prvi beramski brevijar, kraj 14. st. str. 34a-35a</p> <p>15. Suvremen položaj staroslavistike u slavističkim studijima (noviji staroslavenski rječnici, gramatike, novija izdanja staroslavenskih tekstova, udžbenici), otvorena pitanja, perspektive istraživanja; važnost staroslavenske sastavnice u povijesti hrvatske pismenosti. / Ćirilometodska baština u Hrvata. Prevođenje cjelovite Biblije u Hrvata od Ćirila i Metoda do prve tiskane Biblije 1831. godine.</p>								
2.6. Vrste izvođenja nastave:	<p>X Predavanja</p> <p>X Seminari i radionice</p> <p>Vježbe</p> <p>Online u cijelosti</p> <p>Mješovito e-učenje</p> <p>Terenska nastava</p>	<p>X Samostalni zadaci</p> <p>Multimedija i mreža</p> <p>Laboratorij</p> <p>Mentorski rad</p>	2.7. Komentari:						
2.8. Obveze studenata	Redovno pohađanje nastave, redovito obavljanje samostalnih zadataka na temelju obrađenoga gradiva, pisanje/izlaganje referata, pismeni ispit.								
2.9. Praćenje rada studenata	Pohađanje nastave	1,5		Istraživanje			Praktični rad		
	Eksperimentalni rad			Referat	0,5				
	Esej	0,5		Seminarski rad					
	Kolokvij			Usmeni ispit					
	Pismeni ispit	0,5		Projekt			Broj bodova po ECTS sustavu		3
2.10. Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i / ili na drugi način)	Naslov					Dostupnost u knjižnici		Dostupnost putem ostalih medija	

	1. Bratulić, Josip. 1998. Žitja Konstantina Ćirila i Metodija i druga vrela. Zagreb: Kršćanska sadašnjost.	DA	
	2. Damjanović, Stjepan. 2020. Slovo iskona: Staroslavenska/starohrvatska čitanka. Zagreb: Matica hrvatska. (izabrana poglavlja)	DA	
	3. Grivec, Franc. 1985. Slavenski blagovjesnici sveti Ćiril i Metod. Zagreb: Kršćanska sadašnjost.	DA	
2.11. Dopunska literatura	<p>1. Deželić, Velimir Sin. 1927. Sofiju odabra: roman iz 9. stoljeća. Jeronimska knjižnica.</p> <p>2. Hrvatska srednjovjekovna proza I. legende i romani, 2013. Ur. Vesna Badurina Stipčević. Zagreb: Matica hrvatska.</p> <p>3. Horvatić, Dubravko. 1985. Ćiril i Metod. Slavenski apostoli i prosvjetitelji. Strip s komentarom. Zagreb: Kršćanska sadašnjost.</p> <p>4. Hrvatska srednjovjekovna proza I. legende i romani, 2013. Ur. Vesna Badurina Stipčević. Zagreb: Matica hrvatska.</p> <p>5. Jagić, Vatroslav. 1867. Historija književnosti naroda hrvatskoga i srbskoga. Knjiga prva: Staro doba. Zagreb: Štamparija Dragutina Albrechta; str. 35- 48.</p> <p>6. Vojnović, Tadej. 2006. Prevođenje cjelovite Biblije u Hrvata od Ćirila i Metoda do prve tiskane Biblije 1831. godine. Anali Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku, 22, 141–152.</p>		
2.12. Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)			